عنوان درس: فارسی ۳	**اداره کل آموزش و پرورش** **مدیریت آموزش و پرورش** **متوسطه دوره دوم دبیرستان** **نوبت اول**	**وقت آزمون: ۸۰ دقیقه**	**محل مهر آموزشگاه**
نام و نام خانوادگی: **نام پدر:**		**ساعت برگزاری:**	
نام آموزشگاه:		**تاریخ امتحان**	
پایه و رشته تحصیلی: دوازدهم		**تعداد سؤال: ۲۹**	**تعداد صفحه: ۴**

نام طراح : **نام دبیر :** **نمره با عدد:** **نمره با حروف:**

ردیف	سؤالات	بارم
	الف- قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱-	معنای واژه های مشخص شده را بنویسید. الف- **محتسب** مستی به ره دید و گریبانش گرفت ب- تن ز جان و جان ز تن **مستور** نیست ج- از بیم عقرب **جراره** ی دموکراسی به مار غاشیه ی حکومت سرهنگ ها پناه برده است. د- گویند که **بطی** در آب روشنایی ستاره بدید.	۱
۲-	در عبارت های **زیرغلط های املایی** را بیابید وآن ها را **اصلاح** کنید. الف- بازش بخوانَد، باز اعراز نماید. ب- بفکن ز پی این اثاث تزویر	۱
۳-	در گروه کلمات زیر ، چند نادرستی املایی دیده می شود؟(فقط **تعداد** غلط های املایی را بنویسید) بنای تذویر، بیت الحزن، طایر قدس، بالا غیرتاً، حیاط و ممات	۰/۲۵
۴-	املای درست واژه های داخل کمانک را انتخاب کنید. الف- عشق بنده را به خدا برساند پس عشق از(بهر، بحر) این معنی فرض راه آمد. ب- این مخارج (غریب، قریب) شش ماه من بود. ج- همه ی چشم ها به او بود که (حوزه، حوضه) حمکت را گرم و روشن نگه دارد.	۰/۷۵
۵-	در عبارت زیر **جهش ضمیر** را نشان دهید.(جای اصلی آن را نشان دهید) تا چشم بشر نبیندت روی/ بنهفته به ابر چهر دلبند	۰/۵
۶-	در هر یک از موارد زیر، **نوع حذف** را مشخص کنید. الف- در هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نعمتی شکری واجب. ب- جور استاد، به از مهر پدر.	۰/۵
۷-	**کاربرد معنایی** فعل های مشخص شده ی زیر را بنویسید. الف- گفت: "نزدیک است والی را سرای آن جا **شویم** ب- ریشه های ما به آب/ شاخه های ما به آفتاب می رسد/ ما دوباره سبز **می شویم**	۰/۵

۸-	نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید. الف- **همت**م بدرقه ی راه کن ای طایر قدس/ که دراز است ره مقصد و من **نوسفر**م ب- برکن ز **بن** این بنا که باید/ از ریشه بنای ظلم برکند	۰/۷۵
۹-	در کدام گزینه، یک جمله ی **چهار جزئی با مفعول و مسند** آمده است؟ الف- پس چون نیک اندیشه کنی همه طالب حُسن اند ب- محبت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند ج- عشق، خاص تر از محبت است زیرا که همه عشقی محبت باشد. د- آن گاه بر بنده عاشق باشد و بنده را گوید: تو عاشق و محب مایی.	۰/۲۵
۱۰-	در جمله های زیر، **وابسته های وابسته و نوع دقیق** آن را مشخص کنید. الف- سی و پنج فرسنگ راه را طی کردیم. ب- آدمی را غرق تصورات تاریخی می کند.	۱
۱۱-	**نمودار پیکانی** گروه اسمی زیر را رسم کنید. امتحان این درس	۰/۵
	قلمرو ادبی (۵نمره)	
۱۲-	در کدام گزینه **تلمیح** دیده می شود؟ الف- بار یابی به محفلی کانجا/ جبرئیل امین ندارد بار ب- من به هر جمعیتی نالان شدم/ جفت بدحالان و خوش حالان شدم ج- تا درد و ورم فرو نشیند/ کافور بر آن ضماد کردند	۰/۲۵
۱۳-	در هریک از جمله های زیر، **کنایه ها** را بیابید و **مفهوم** آن ها را بنویسید. الف- در این دو شهر، تنها یک سرپری زدیم. ب- در دفتر زمانه فتد نامش از قلم	۱
۱۴-	آرایه های ادبی که در کنار هر گزینه ذکر شده است را نشان دهید و آن را توضیح دهید. الف- صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب/ تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند(**تشخیص**) ب- آتش عشق او را چنان گرداند که همه جهان آتش بیند (**تشبیه**) ج- ناله ی مرغ اسیر این همه بهر وطن است/ مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است **(استعاره)**	**۱/۵**

۱۵-	در مصراع "ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز/ کان سوخته را جان شد و آواز نیامد" "پروانه" **نماد** چه کسانی است؟	۰/۲۵
۱۶-	نام نویسندگان آثار زیر را بنویسید. الف- **قصه ی شیرین فرهاد** ب- **از پاریز تا پاریس**	۰/۵
۱۷-	**فی حقیقه العشق** اثر ..... است. الف- عین القضات همدانی ب- نصرالله منشی ج- شهاب الدین سهروردی د- محمد بهمن بیگی	۰/۲۵
۱۸-	در حوزه ی **ادبیات تعلیمی**، یک اثر را معرفی نمایید.	۰/۲۵
۱۹-	بیت زیر را کامل کنید. ..... تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی	۰/۵
۲۰-	کلمات درهم ریخته ی مصراع زیر را **مرتب** نمایید. دم، مبر، خدا، یک، گمان، بحر، شو، غریق	۰/۲۵
۲۱-	کدام گزینه، مصراع دوم بیت زیر را کامل می کند؟ ای جویبار جاری! رین سایه برگ بگریز ..... الف- تا در زمانه باقی است آواز باد و باران ب- کاین گونه فرصت از کف دادند بی شماران	۰/۲۵
	قلمرو فکری (۸نمره)	
۲۲-	با توجه به عبارت و سروده ی زیر، "**دولت مستعجل**" چه مفهومی دارد؟ آخرین چراغ امپراتوری روم را موسولینی روشن کرد اما همه می دانیم "دولت مستعجل بود" راستی خاتم فیروزه ی بواسحاقی / خوش درخشید ولی دولت مستعجل بود	۰/۵
۲۳-	در عبارت " در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند" به کدام ویژگی عاشق اشاره شده است؟	۰/۵
۲۴-	در کدام بیت به سخن مشهور " **کُلِ شیٍ یرجعُ الی اصلهِ**" اشاره شده است؟ الف- کز نیستان تا مرا ببریده اند/ در نفیرم مرد و زن نالیده اند ب- هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش/ باز جوید روزگار وصل خویش ج- همچو نی زهری و تریاقی که دید/ همچو نی دمساز و مشتاقی که دید د- چون من در آن آفتاب رسم و تاب آفتاب آن جمال بر من زند، مرا از خود یاد نیاید.	۰/۲۵

۲۵-	ابیات زیر را بخوانید و با توجه به آن به پرسش ها پاسخ دهید. ای دیو سپید پای در بند / ای گنبد گیتی ای دماوند پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان شنو یکی پند الف- چرا شاعر، دماوند را **"دیو سپید"** دانسته است؟ ب- منظور از **"دماوند" و "سوخته جان"** چیست؟	۰/۵ ۰/۵
۲۶-	در بیت زیر، فرخی یزدی خود را با کدام ویژگی معرفی می کند؟ انصاف و عدل داشت موافق بسی ولی/ چون فرخی موافق ثابت قدم نداشت	۰/۲۵
۲۷-	در بیت "گر کسی وصف **او** ز من پرسد/ **بی دل** از بی نشان چه گوید باز" منظور از کلمات مشخص شده چیست؟	۰/۵
۲۸-	مفهوم عبارات و اشعار زیر را بنویسید.**(نیازی به معنی ظاهری ابیات و عبارات نیست)** الف- پرده ی ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه ی روزی به خطای منکر نبرد ب- آن کسی را که در این ملک، سلیمان کردیم/ ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است ج- سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد ودیوانگی عشق بر همه عقل ها افزون آید د- شو منفجر ای دل زمانه/ وان آتش خود نهفته مپسند	۲
۲۹-	**معنی** عبارات و اشعار زیر را بنویسید. الف- شاگرد بود که می گشت و می سنجید و بالاخره می یافت و سر می سپرد. ب- در عالم پیر، هر کجا برنایی است/ عاشق بادا که عشق، خوش سودایی است ج- زین بی خردان سفله بستان/ داد دل مردم خردمند د- گفت: "مستی، زان سبب افتان و خیزان می روی"/ گفت: "جرم راه رفتن نیست ره هموار نیست" ه- در خبر است از سرور کاینات و مفخر موجودات حضرت محمد (ص)	**۰/۷۵** **۰/۷۵** **۰/۵** **۰/۵** **۰/۵**

«موفق باشید»